

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

Priorytety współpracy zagranicznej województwa pomorskiego

Wstęp

Mając na uwadze:

- deklarowane przez parlament i rząd zadania i kierunki polskiej polityki zagranicznej, w tym odnoszące się do roli naszych wspólnot lokalnych i regionalnych;
- kompetencje wynikające z ustawy o samorządzie województwa oraz jego zadań jako podmiotu polityki regionalnej;
- europejskie standardy samorządu terytorialnego wyrażone w ratyfikowanych przez Polskę dokumentach Rady Europy, Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego i Europejskiej Konwencji Ramowej o Współpracy Transgranicznej między Wspólnotami i Władzami Terytorialnymi (Konwencji Madryckiej);
- zapisy Europejskiej Karty Regionów Granicznych i Transgranicznych oraz Europejskiej Karty Samorządu Regionalnego;
- treści porozumień międzynarodowych podpisanych przez stronę polską a dotyczących obszarów znajdujących się sferze zainteresowań województwa pomorskiego;
- dotychczasowe kontakty międzynarodowe dawnych województw (województwa: słupskie, gdańskie, elbląskie i bydgoskie) składających się na obecne województwo pomorskie oraz podmiotów samorządowych (gmin, miast, sejmików samorządowych),

ustala się:

I. Cele i zadania współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego

Współpraca międzynarodowa województwa pomorskiego jest zgodna z założeniami polityki zagranicznej państwa. Stanowi ona istotny element strategii kształtowania rozwoju gospodarczego, kulturowego i społecznego regionu. Rozwój kontaktów międzynarodowych wynika, ponadto, z szeroko rozumianych uwarunkowań postępu cywilizacyjnego społeczności województwa. Z drugiej strony, postrzegamy regionalną współpracę międzynarodową jako wartość samą w sobie, stanowiącą podstawę budowy wspólnego domu europejskiego, w której chcemy jak najaktywniej uczestniczyć.

Kształtowanie współpracy międzynarodowej województwa jest ułatwione przez:

- znaczne możliwości rozwojowe wynikające m.in. z położenia geograficznego w obszarze Morza Bałtyckiego oraz funkcji tranzytowych portów morskich;
- potencjał gospodarczy, wynikający między innymi z walorów turystycznych regionu;
- potencjał intelektualny związany z działającymi na naszym terenie uczelniami wyższymi;
- bogaty dorobek kulturowy wynikający z przesłanek historycznych oraz zróżnicowania etnicznego regionu.

Cele współpracy międzynarodowej zależne są w znacznym stopniu od założeń i celów strategii rozwoju województwa pomorskiego, której tworzenie traktujemy jako proces podlegający cyklicznym weryfikacjom i uzupełnieniom. Równocześnie, przyjmuje się zasadę stabilności ogólnych celów rozwojowych regionu.

Do najważniejszych kierunków rozwojowych województwa pomorskiego determinujących zadania i obszary współpracy międzynarodowej należą :

1. Tworzenie materialnych podstaw egzystencji społeczności regionalnej przez wspieranie rozwoju istniejących i powstawanie nowych przedsiębiorstw kreujących nowe miejsca pracy. Związane jest to z tworzeniem korzystnych warunków aktywizacji kapitału rodzimego oraz przyciągania kapitału zagranicznego.
2. Przyspieszenie rozbudowy i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej. Inwestycje w dziedzinie komunikacji drogowej, morskiej, lotniczej, telekomunikacji przyczynią się do integracji wewnętrznej i zewnętrznej (w wymiarze krajowym i międzynarodowym) województwa pomorskiego oraz do wzmocnienia rangi trójmiejskiego węzła lądowo-morskiego i lotniczego.
3. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska naturalnego w ramach zrównoważonego rozwoju regionu. Dotyczy to w szczególności gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ciepłownictwa i alternatywnych Źródła energii.
4. Rozwój obszarów wiejskich obejmujący m.in. restrukturyzację i unowocześnienie produkcji rolnej, tworzenie warunków dla powstawania pozarolniczych Źródła utrzymania ludności wiejskiej. W tym zakresie wykorzystany zostanie dorobek regionów krajów Unii Europejskiej.
5. Zmniejszanie poziomu bezrobocia poprzez aktywizację zawodową ludności i dostosowanie szkolnictwa do rzeczywistych potrzeb rynku pracy.
6. Działania na rzecz rozwoju kulturowego regionu, w tym szczególnie sprzyjanie bogactwu i różnorodności form kultury oraz kształtowanie warunków dla partnerstwa środowisk twórczych i naukowych.
7. Promowanie działań w zakresie rozwoju edukacji i szkolnictwa wyższego.
8. Wspieranie i promocja prozdrowotnych rozwiązań oraz unowocześniania systemu pomocy społecznej, jak również promowanie kultury fizycznej i sportu.
9. Działalność sprzyjająca tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego, w tym wspieranie organizacji pozarządowych.
10. Zwiększenie znaczenia i roli województwa pomorskiego w obszarze Morza Bałtyckiego i regionalnych strukturach międzynarodowych.

W realizacji powyższych celów i zadań istotne jest wykorzystanie doświadczeń regionów krajów europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości płynących z dostępnych dla Polski funduszy unijnych.

Konieczne jest włączenie we współpracę zagraniczną województwa pomorskiego samorządów lokalnych, jednostek szkolnictwa wyższego, instytucji naukowych i organizacji. Celowe jest zarówno wykorzystywanie ich dotychczasowych doświadczeń jak i wspieranie nowych inicjatyw. Aktywizacja ta obejmuje współdziałanie w programach edukacyjnych, wymianie informacji oraz wspólnym przygotowywaniu projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Ważnym zadaniem samorządu województwa pomorskiego jest współpraca z Polonią, która może stanowić pomost i istotny czynnik aktywizujący w kontaktach z poszczególnymi regionami. W kontaktach tych szczególnego znaczenia nabierają formy działań wspierające pielęgnowanie tożsamości narodowej w środowiskach polonijnych.

II. Kierunki współpracy międzynarodowej

W procesie nawiązywania współpracy międzynarodowej istotne znaczenie mają dotychczasowe doświadczenia sejmików samorządowych, wojewodów, gmin i miast dotychczasowych województw: śląskiego, gdańskiego, elbląskiego oraz bydgoskiego.

Za podstawę wyboru głównych kierunków geograficznych współpracy międzynarodowej

województwa pomorskiego przyjmujemy misję, zgodnie z którą województwo wzmacnia swoją rolę aktywnego członka międzynarodowej wspólnoty regionalnej w obszarze Morza Bałtyckiego w wymiarze gospodarczym, kulturowym, społecznym i politycznym.

Zgodnie z powyższą misją współpraca międzynarodowa województwa opiera się głównie na następujących kierunkach:

A.OBSZAR MORZA BAŁTYCKIEGO. Wybór ten jest podyktowany położeniem geograficznym województwa pomorskiego, intensyfikacją procesów integracyjnych w tej części Europy związaną m.in. z rozwojem kontaktów gospodarczych, politycznych i społecznych. Czynnikiem przyspieszającym te procesy jest rozwój infrastruktury transportowej oraz polityka Unii Europejskiej uznająca ten obszar za priorytetowy w polityce rozszerzania Wspólnoty. W obszarze tym wyodrębnia się:

1. Kraj Związkowy Szlezwik-Holsztyn / Niemcy;
2. Kraj Związkowy Meklemburgia . Pomorze Przednie / Niemcy;
3. Storströms i Bornholm / Dania;
4. prowincje południowo-wschodniej Szwecji: Kalmar, Blekinge, Kronoberg oraz Skanię;
5. regiony Norwegii i Finlandii;
6. Obwód Kaliningradzki /Federacja Rosyjska;
7. Obwód Leningradzki / Federacja Rosyjska;
8. regiony Litwy, Łotwy i Estonii.

B. REGIONY EUROPY ZACHODNIEJ. Przyszłe członkostwo Polski w UE wymaga od samorządu województwa otwartej polityki kształtowania kontaktów międzynarodowych z tymi regionami zachodnioeuropejskimi, których doświadczenia mogą być wykorzystane w okresie przygotowującym nas do członkostwa. Dotyczy to w szczególności działań związanych z przygotowaniem się i pełnym wykorzystaniem funduszy przedakcesyjnych, a następnie strukturalnych, prowadzenia polityki regionalnej, sposobów realizacji strategii rozwoju regionu. Działania te prowadzone są poprzez kontynuację i rozwój współpracy z dotychczasowymi partnerami, jak również poprzez poszukiwanie kontaktów z regionami, których doświadczenia w procesie przygotowawczym są dla Polski najbardziej wartościowe. W tym obszarze geograficznym wyodrębnia się:

1. Limousin, Bretania /Francja;
2. Bremę, Hamburg, Środkową Frankonię/ Niemcy;
3. regiony Hiszpanii, Irlandii, Portugalii, Włoch, Wielkiej Brytanii (szczególnie Szkocję), Belgii i Holandii.

C. REGIONY EUROPY WSCHODNIEJ I POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ. Tranzytowe położenie województwa pomorskiego (ważny bałtycki węzeł transportowo-komunikacyjny) daje możliwości rozwoju korzystnych dwustronnie kontaktów gospodarczych z tymi obszarami. Istotną dziedziną w ramach tych kontaktów stanowi turystyka, szczególnie poprzez wykorzystanie torów wodnych. Dlatego też konieczne jest podjęcie działań mających na celu intensyfikację turystyki morskiej, m.in. przez Cieśninę Pilawską. Zasadność bliskiej współpracy jest podyktowana również możliwościami stworzonymi przez fundusze pomocowe otwarte dla naszych krajów do wspólnego wykorzystania (m.in. INTERREG, PHARE, ECOS-Ouverture). Do tych kierunków zalicza się:

1. regiony Federacji Rosyjskiej (szczególnie Wschodnią Prefekturę Moskwy, Archangielsk);
2. regiony Białorusi;
3. regiony Ukrainy (szczególnie obwód odeski);
4. regiony Czech, Słowacji i Węgier.

* * * * *

Niezależnie od powyższych priorytetowych kierunków współpracy międzynarodowej województwo pomorskie jest otwarte na inne kierunki geograficznej współpracy. Należy tu wymienić:

1. Regiony Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Korzystne dla województwa pomorskiego mogą być doświadczenia amerykańskie w dziedzinie życia gospodarczego, (w tym ochrony środowiska) oraz społecznego, a także możliwość korzystania z amerykańskich funduszy pomocowych.
2. Regiony Chińskiej Republiki Ludowej. Względy gospodarcze (liczne kontakty przedsiębiorstw) oraz dotychczasowa współpraca i zainteresowanie partnerów chińskich uzasadniają celowość utrzymywania i rozwijania tych kontaktów, o ile okaże się to korzystne dla województwa pomorskiego.
3. Regiony Rumunii, Albanii. Jest to podyktowane istniejącymi i możliwymi kontaktami gospodarczymi.
4. Regiony Korei Południowej, które mogą przyczynić się do gospodarczego rozwoju województwa pomorskiego.
5. Pozostałe kierunki geograficzne. W przypadku otrzymania propozycji skierowanych do władz województwa pomorskiego rozpatrywane będą każdorazowo w kontekście szeroko rozumianych korzyści dla regionu.

III. Udział województwa pomorskiego w instytucjach i stowarzyszeniach międzynarodowych

Zmiany ustrojowe w Polsce przyznające samorządowi wojewódzkiemu znaczne kompetencje w dziedzinie rozwoju regionalnego i współpracy międzynarodowej, z drugiej zaś strony zbliżające się członkostwo Polski w Unii Europejskiej powodują, że konieczne jest aktywne uczestnictwo województwa pomorskiego w instytucjach i organizacjach międzynarodowych.

Decyzje co do członkostwa województwa pomorskiego w instytucjach i stowarzyszeniach międzynarodowych podyktowane są następującymi czynnikami:

1. priorytetowym zadaniem województwa pomorskiego polegającym na zwiększeniu aktywności w ramach współpracy w obszarze Morza Bałtyckiego;
2. procesem zbliżania i sukcesywnego włączania w struktury Unii Europejskiej;
3. funkcjonowaniem komisji rządowych, w tym komisji ds. współpracy regionalnej.

Województwo pomorskie będzie nadal aktywnym członkiem Euroregionu "Bałtyk", zrzeszającym samorządy Polski, Szwecji, Danii, Litwy, Łotwy, Estonii i Federacji Rosyjskiej. Realizując zadanie wzmocnienia roli województwa pomorskiego kontynuujemy prace w ramach Konferencji Współpracy Subregionalnej Państw Morza Bałtyckiego (Baltic Sea States Subregional Co-operation BSSSC), czyniąc równocześnie starania na rzecz przejścia Sekretariatu Konferencji, co pozwoli na zwiększenie naszej roli w społeczności bałtyckiej. Ponadto, złożymy akces do Komitetu Bałtyckiego Konferencji Peryferyjnych Regionów Morskich (Baltic Committee of the Conference of Peripheral Maritime Regions CPMR).

Istotne z punktu widzenia interesów województwa pomorskiego jest ciągle uczestnictwo w takich programach i projektach bałtyckich jak VASAB 2010 (Wizje i Strategie Wokół Morza Bałtyckiego), Bałtycka Komisja Ochrony Środowiska Morskiego HELCOM, Ars Baltica (program kulturalny), Social Hansa (program z dziedziny pomocy społecznej), Baltic 21 (Agenda 21 dla Regionu Morza Bałtyckiego), Związek Miast Bałtyckich .

Pragnąc, by interesy naszego regionu były reprezentowane w europejskich organizacjach regionalnych, województwo pomorskie będzie dążyć do uzyskania członkostwa w:

Zgromadzeniu Regionów Europy , Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych CLARE, Radzie Gmin i Regionów Europy CEMR (europejskiej sekcji IULA . Światowego Związku Władz Lokalnych), Stowarzyszeniu Europejskich Regionów Granicznych SERG), Komitecie Regionów UE.

Ponadto, będziemy dążyli do utworzenia przedstawicielstwa województwa pomorskiego przy strukturach UE w Brukseli.

W celu skutecznego przenoszenia rozwiązań z zakresu polityki zagranicznej na poziom regionu wskazane jest uczestnictwo województwa pomorskiego w rządowych komisjach ds. współpracy regionalnej z krajami objętymi priorytetami współpracy międzynarodowej.

W ramach współpracy międzynarodowej województwa nadrzędnym celem jest tworzenie jak najlepszego wizerunku naszego regionu w kontaktach zarówno międzyregionalnych jak i międzynarodowych. W realizacji tego zadania wykorzystane zostaną wszelkie dostępne formy promocji.